

Workshop

Procesregisseurs Wvggz

Gülay Ersoy - waarnemend GD / psychiater
GGZ inGeest Amsterdam

Christelle van der Meer - GD / psychiater
GGD Amsterdam

Opbouw Workshop

1. Waarom een nieuwe wet: Wet verplichte GGZ?
2. De WvGGZ in vogelvlucht
3. Praktijkvoorbeelden
4. Stellingen

Zomer 2008, laatste herziening BOPZ, derde evaluatie

Zwaarwegend advies: Vervang BOPZ door nieuwe wet

- met recht op (gedwongen) behandeling
- los van context (klinisch of niet)
- met een balans tussen grondrechten: lichamelijke integriteit individu versus plicht van de overheid om burgers te beschermen en te voorzien van noodzakelijke medische zorg

2020: WZD en Wvggz en BOPZ

1. Wet zorg en dwang (WZD) regelt de rechten van mensen met een verstandelijke beperking en mensen een psychogeriatrische aandoening (dementie)
2. Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
3. BOPZ in het kader van lopende machtigingen

Overgangsrecht BOPZ – Wvvggz

- BOPZ-machtigingen die doorlopen na 1 januari 2020, blijven gedurende looptijd van de machtiging, uiterlijk tot 1-1-2021
- Ook bij patiënten met een Art. 37: als uitgesproken door strafrechter in 2019 en die in 2020 doorlopen
- De regels van de BOPZ blijven geldig tot uiterlijk 1-1-2021

Wvggz - Positieve kanten

Kwaliteit van de verplichte zorg

- Behandel/-zorgwet i.p.v. opname wet
- Preventie van verplichte zorg
- Verplichte zorg**vormen**
- Aandacht voor (re)-integratie en participatie (wederkerigheid)

Versterken rechtspositie patiënt

- Meer momenten van heroverweging ingebouwd
- Zorgvuldige beslisprocedure
- Inbreng patiënt bij inzet van verplichte zorg -> zorgkaart,
- Meer klachtgronden

Wvggz - Positieve kanten 2

Versterken positie naasten/familie

- Doorzettingsmacht naasten/familie
- Inbreng naasten/familie van patiënt bij zorgplan, zorgkaart en plan van aanpak (als patiënt toestemt)

Versterken van de ketensamenwerking

- Afstemming in de keten gemeenten-OM-Rechtbank en GGZ (machtigingen historie, politie en justitiegegevens)
- Informatie vestrekking aan partijen

Wvggz in vogelvlucht – terminologie

BOPZ	Wvggz
• GGZ, VG en PG	• Alleen GGZ
• Opnamewet	• Zorg- en behandelwet
• Locatie gebonden	• Persoonsgebonden
• Primair kliniek	• Kliniek + ambulantly
• Gevaar	• Ernstig nadeel
• Verschillende machtigingen	• Eén zorgmachtiging
• IBS	• Crisismaatregel
• 5 klachtgronden	• 24 klachtgronden

Wvggz in vogelvlucht – terminologie 2

BOPZ	WvGGZ
• Stoornis van geestesvermogens	• Psychische stoornis
• Geneeskundige verklaring	• Medische verklaring
• Regiebehandelaar	• Zorgverantwoordelijke
• Bopz behandelplan	• Zorgplan
	• Zorgkaart
• Instelling	• Zorgaanbieder
• Psychiatrisch ziekenhuis	• Accommodatie
• Patiënt	• Betrokkene

Wvvgz in vogelvlucht – Welke partijen

Wvggz in vogelvlucht - Criteria verplichte zorg

Indien het gedrag t.g.v. psychische stoornis leidt tot ernstig **nadeel**.

Hierbij geldt:

1. *Ultimum remedium*: laatste middel
2. *Subsidiariteit*: geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect mogelijk
3. *Proportionaliteit*: het verlenen van verplichte zorg is evenredig met het beoogde doel
4. *Doelmatigheid*: naar verwachting is de te verlenen verplichte zorg effectief
5. *Veiligheid* van de te verlenen zorg is gewaarborgd

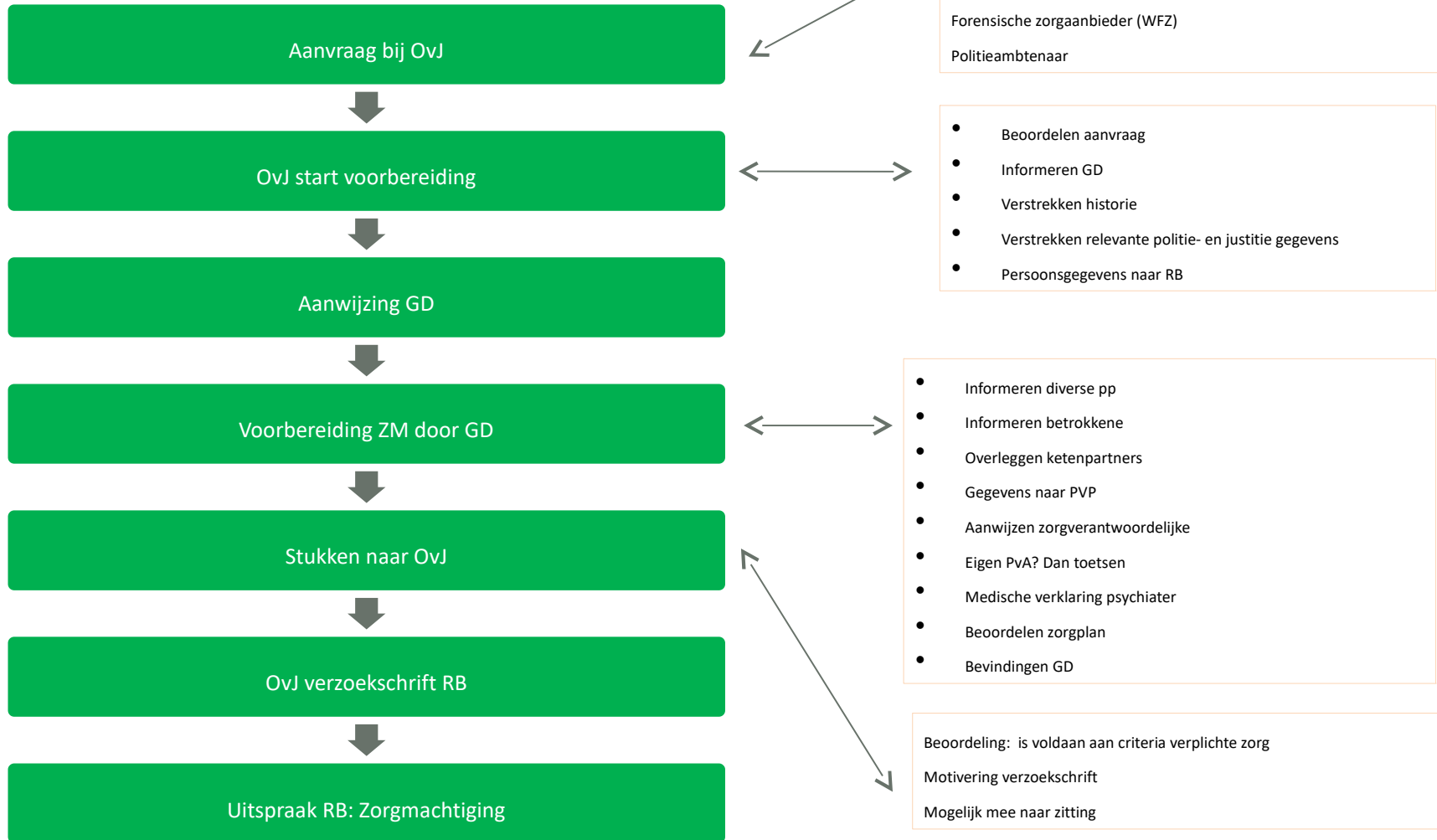
Vormen verplichte zorg Wvggz

	Soort	Verwachte maximale duur	Motivering
1	Toediening van vocht		
2	Toediening voeding		
3	Toediening medicatie		
4	Verrichten medische controles		
5	Andere medische handelingen en therapeutische maatregelen		
6	Beperken bewegingsvrijheid		
7	Insluiten		
8	Uitoefenen toezicht op betrokkene		
9	Onderzoek aan kleding en/of lichaam		
10	Onderzoek woon- of verblijfsruimte op gedragsbeïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen		
11	Controle op aanwezigheid gedragsbeïnvloedende middelen		
12	Aanbrengen beperkingen in vrijheid eigen leven in te richten die tot gevolg hebben dat betrokkene iets moet doen of nalaten, waaronder het gebruik van communicatiemiddelen		
13	Beperken recht op ontvangen bezoek (enkel indien klinisch)		
14	Opnemen in accommodatie		

Uitgangspunten ambulante verplichte zorg

- Geen fysiek verzet (tenzij noodsituaties)
- Behoedzaam : risico trauma patiënt/naasten –veiligheid medewerkers
- Persoonlijk: afstemming met patiënt/ drang

Vorbereitung ZM op hoofdlijn

Verkennend onderzoek

- Burger of familie/naasten doen melding bij de gemeente
- Gemeente doet verkennend onderzoek: is verplichte zorg nodig?
- Moet binnen 14 dagen worden afgerond
- Zo ja: aanmelden bij OvJ -> start ZM procedure: GD wordt aangewezen om te onderzoeken of er wordt voldaan aan de voorwaarden voor verplichte zorg
- Doorzettingsmacht familie / naasten / 'voor de continuïteit van zorg essentiële naasten'

Crisismaatregel – verschil met IBS?

- Acueel gevaar wordt '**onmiddellijk dreigend ernstig nadeel**'
- Alleen een psychiater kan de medische verklaring afgeven
- BM kan afwijken van (negatief) advies van psychiater
- Verplichte zorg kan ook ambulante zijn
- De betrokkene moet in de gelegenheid zijn gesteld door de BM om te worden gehoord
- De vormen van verplichte zorg moeten worden vermeld in de CM
- Gegevens van betrokkene delen met pvp (na vragen om toestemming)
- Beroepsmogelijkheid

Schakelartikel 2:3

Strafrechter kan in het kader van dit artikel een ZM opleggen.

Op verzoek van:

- Verdediging
- OvJ
- Ambtshalve via OvJ

Kan dit ook opleggen bij vrijspraak!

Vervangt artikel 37: plaatsing in een psy zhs, max 1 jr,

bij volledige ontoerekeningsvatbaarheid.

Ontslag: toestemming GD.

Schakelartikel 2:3

Ontslag bij Art 2:3:

toestemming GD en Minister van Justitie.

Zorgen GGZ:

gevaarlijke ptn in regulier psychiatrisch ziekenhuis

(beveiligingsniveau).

Consequenties voor de samenwerking:

Versterken onderlinge afstemming

(ggz-forensische ggz-ketenpartners).

Opname Forensische Kliniek

Kan bij een ZM.

Max. voor 8 weken.

Indien pt onhandelbaar / te gevaarlijk is om geplaatst te worden in een regulier psychiatrisch ziekenhuis.

Wvggz uitdagingen

Betrokkene/patiënt

1. de hoeveelheid brieven/post
  - ZM aanvraag: 6-10 brieven

2. de hoeveelheid gesprekken ZM aanvraag
  - Behandelaar/begeleiders
  - onafhankelijk psychiater (medische verklaring)
  - familie, vertegenwoordiger
  - advocaat, PVP, FVP
  - rechter, OvJ, griffier

Wvggz uitdagingen 2

Organisatie:

- Protocollen, klachtenreglement en beleid
- Extra medewerkers hulpverleners / behandelaren (arbeidsmarkt)
- Extra administratief personeel
- Nieuwe werkwijzen en applicaties
- Afstemmingsafspraken in de keten

Stelling 1:

De gemeente doet in alle gevallen een verkennend onderzoek.

Stelling 2

Een verkennend onderzoek leidt in alle gevallen tot een zorgmachtiging.

Praktijkvoorbeelden